

BIJBLIJVEN VIA RSS-FEEDS

Vakliteratuur komt vanzelf op uw computer

BEELD: MARCO VEILINGA, HH

Frank Bosch: 'De nieuwe NEJM blijft bij mij beter hangen als ik de podcast heb beluisterd.'

Elke week staan de nieuwe medische tijdschriften online. In plaats van de websites van NEJM, JAMA en The Lancet te bezoeken, kunnen artsen de nieuwe tijdschriften ook naar zich toe laten komen met RSS-feeds. Internist Frank Bosch gebruikt ze en beluistert NEJM tijdens zijn hardlooptraining.

HELEEN CROONEN

'This is The New England Journal of Medicine audio summary', klinkt de rustige Amerikaanse stem van dokter Lise Johnston. Gedurende 21 minuten leest zij een samenvatting voor van de artikelen in het medische tijdschrift. Elke week verstuurt The New England Journal of Medicine (NEJM) deze samenvatting in een audiobestand, oftewel podcast, naar de abonnees. Internist Frank Bosch is geabonneerd en luistert naar dokter Lise Johnston tijdens zijn hardlooptraining. De donderdagochtend na die training is Bosch op de hoogte van de nieuwste NEJM voor de bespreking met de afdeling Interne geneeskunde in het Arnhemse Ziekenhuis Rijnstate, waar hij

als internist werkt. Bosch: 'De nieuwe NEJM blijft bij mij beter hangen als ik de podcast heb beluisterd.'

AUTOMATISCH IN DE READER

Bosch surft niet elke week naar de NEJM-site om de podcast met de samenvatting van NEJM te downloaden. Dat hoeft niet, want de podcast komt automatisch op zijn computer binnen via een RSS-feed. RSS staat voor *really simple syndication*, oftewel eenvoudige en gelijktijdige publicatie op meerdere plaatsen tegelijk. Zowel teksten, audiobestanden als video-beelden worden tegelijkertijd verstuurd naar alle abonnees. Grote medische tijdschriften zoals NEJM, The Lancet, British Medical Journal (BMJ), Journal of the American Medical Association (JAMA) en ook Medisch Contact bieden op hun websites RSS-feeds aan. Ook het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde heeft tegenwoordig een podcast als aanvulling op een artikel. Helaas is deze nog niet automatisch te downloaden met een RSS-feed, maar de geïnteresseerde kan iedere week naar de site en de podcast handmatig downloaden.

Abonneren op RSS-feeds kan in twee stappen. Stap één is het installeren van een RSS-reader. Voor audio- en videobestanden gebruikt Bosch het programma HappyFish (<http://happyfish.info/software/>), maar i-Tunes en i-Podder zijn meer gebruikelijke readers. Voor tekstbestanden gebruikt Bosch de gratis

RSS

Health 2.0

blog

community

HEALTH 2.0

Computeraars noemen het Web 2.0: websites waar de bezoeker aan meeschrijft. Een voorbeeld is de online encyclopedie Wikipedia.nl.

Web 2.0 op het gebied van gezondheidszorg heet Health 2.0. Wat heeft Health 2.0 artsen te bieden? Medisch Contact bezoekt artsen die ermee werken. Deze week deel 1: RSS-feeds.

VERSTROOIENDE RSS-FEEDS

Tips van Frank Bosch voor leuke RSS-feeds:

- Voor iedereen die ook al een Iliad of een andere e-reader heeft, staan hier veelal gratis boeken: www.feedbooks.com, en voor Nederlandstalige boeken: www.ebook.nl.
- Het populairwetenschappelijk programma Hoe?zo! heeft een leuke podcast: http://www.teleac.nl/radio/index.jsp?nr=radio_hoezo_homepage
- Het programma Met het oog op morgen heeft een interessante podcast: <http://feeds.nos.nl/MHOOM>
- Hardlopen met internisten kan via: <http://www.internistendagen.nl/programma/proefschriften/wedstrijdloop>
- En hardlopen zonder internisten kan via: <http://runnersweb.com>

RSS-reader van Google (www.google.com/reader). Op www.artsenet.nl staat een aantal RSS-readers met uitleg over werking en installatie (klik op het RSS-icoontje). Stap twee is het abonneren op de RSS-feeds. Deze staan op websites onder het bekende oranje icoon. RSS-feeds van audiobestanden worden direct

na publicatie op een website automatisch gedownload op een muziekspeler. RSS-feeds van teksten laten alleen de kop en de eerste regels van een artikel of bericht zien. Een klik op de kop van het artikel brengt

de bezoeker naar de website waar de gehele tekst staat. RSS-feeds van teksten worden veel gebruikt bij weblogs.

NEJM LOOPT VOOROP

Frank Bosch gebruikt RSS-feeds met name voor nascholing, maar er zijn ook meer verstrooiende feeds over vouwfietzen, hardlopen of computergadgets. In zijn reader zitten dertig RSS-feeds, die dagelijks of wekelijks berichten sturen naar de abonnees. Vanochtend heeft hij alle berichten nog bekeken, maar om twaalf uur 's middags staan er alweer 67 nieuwe berichten klaar om te worden gelezen.

Nieuw op de website van NEJM is een *audio summary* gecombineerd met dia's met tabellen en figuren van het onderzoek. Terwijl de voorlezer de inhoud voorleest, glijden de dia's voorbij. Dit is nog een bètaversie, oftewel een testversie. Van alle medische bladen is NEJM het verst met nieuwe internettoepassingen, vindt de internist. 'Het tijdschrift biedt instructievideo's en achtergrondinterviews met de onderzoekers. De interviews zijn aardig en voegen echt iets toe aan het artikel. Op de website <http://beta.nejm.org/> staan audiobestanden waarin complete artikelen worden voorgelezen. Tijdens het hardlopen zet ik wel eens zo'n heel artikel op mijn *smartphone*. Het blad Nature maakt ook mooie interviews met hoofdonderzoekers. De voorlezer van The Lancet heeft een prachtige stem, daar luister ik graag naar', aldus Bosch.

AARDIGHEID

Of hij met RSS-feeds beter op de hoogte is dan voorheen durft Bosch niet te zeggen. 'Collega's die niet met RSS-feeds werken,

zoeken de artikelen zelf op en lezen de tekst. Daarmee zijn ze net zo goed op de hoogte. Zelf vind ik het prettig om zowel de podcast te beluisteren als het artikel grofweg door te lezen. Door die combinatie blijft het goed hangen. Je moet er aardigheid in hebben. Veel collega's die ik erover vertel, willen meteen ook een RSS-reader of beginnen met podcasts.'

Bosch kan niet direct zeggen dat hij acuut een leven heeft gered doordat een RSS-feed hem snel op de hoogte bracht van een nieuwe ontwikkeling. Veel grote onderzoeken zijn al vóór publicatie bekend bij de beroepsgroep. 'Vanuit de Society of Critical Care Medicine neem ik deel aan een discussiegroep. Daar worden belangrijke onderzoeken maanden voor publicatie al besproken.'

Bosch zit tien jaar bij deze discussiegroep op het gebied van intensive

voor sepsis zijn bijvoorbeeld sneller ingevoerd, dan vroeger zou zijn gebeurd.'

TE VEEL BERICHTEN

RSS-feeds geven niet alleen sneller informatie, het is ook meer. Wie begint met RSS-feeds, wordt al snel overspoeld met berichten. De RSS-reader heeft namelijk als nadeel dat je al snel 200 niet-gelezen berichten hebt klaarstaan. Bosch is er ook al mee geconfronteerd. 'Tijd is een groot probleem', geeft hij toe. De informatiestroom houdt aan, ik probeer zo veel mogelijk tussen de bedrijven door te lezen. Pubmed, de zoekmachine voor medische literatuur, heeft ook een RSS-feeder, maar die heb ik tijdelijk stopgezet. Er kwamen zo veel berichten binnen, dat ik geen tijd meer had om ze te lezen. Gelukkig kun je selecteren welke berichten je wilt ontvangen. Ik heb bijvoorbeeld een speciale interesse in hoogte-

'Informatie gaat veel sneller de wereld rond'

care (www.ccm-l.org). De groep heeft wereldwijd leden. Ze schrijven bijdragen via e-mail, omdat de bandbreedte in veel ontwikkelingslanden klein is waardoor het bezoeken van websites erg traag gaat. Als de groepsleden elkaar op een congres tegenkomen, eten ze samen.

Hoewel veel onderzoek al voor publicatie wordt besproken, hebben de RSS-feeds wel een verandering teweeggebracht. Bosch: 'De manier van werken verandert geleidelijk door de snellere toegang tot informatie. Met RSS-feeds en blogs gaat de informatie veel sneller de wereld rond, daarmee is er snellere kennisoverdracht. De nieuwe richtlijnen

geneeskunde en je kunt precies op dat gebied artikelen bijhouden.'

Bosch noemt nog een nadeel van RSS-feeds: 'Op een congres kan de sfeer heel stimulerend zijn, dat mis je achter het beeldscherm. In een lijst met berichten in de RSS-reader heeft elk artikel dezelfde lading, bij een congres merk je vaak aan de presentatie en aan het publiek welk artikel echt schokkend of vernieuwend is.'

TEKSTEN IN EEN DOOSJE

Sommige RSS-feeds leiden naar langere artikelen van tien of meer pagina's, die niet prettig lezen op het beeldscherm. >>

VAKINHOUDELIJKE RSS-FEEDS

Tips van Frank Bosch voor
vakinhoudelijke RSS-feeds:

- www.medscape.com
- <http://www.audiomedica.com/>
- <http://www.thelancet.com>
- <http://content.nejm.org/misc/podcast.dtl>
- <http://beta.nejm.org/>
- http://www.sccm.org/Publications/iCritical_Care/Pages/default.aspx#podcast

<< Even uitprinten is een optie, maar Bosch gebruikt een nieuwe toepassing: de *Iliad*. Bosch houdt het platte doosje in beide handen schuin voor zich als een boek. 'Handig hè? Ik was de zestiende in Nederland die een *Iliad* heeft gekocht. Er kunnen hele boeken in, nu heb ik *Het Schervengericht* van A.F.Th. van der Heijden erop staan. Je kunt het buiten lezen, het geeft een mooi scherp

beeld. Ik lees mijn vakliteratuur erop, *The New York Times* en *Medscape*. Via een draadloze verbinding, oftewel Wi-Fi, gaat het artikel van de pc naar de *Iliad*. Alle pdf-files zijn er goed op te lezen.'

PAPIERVRIJE PRAKTIJK

De *Iliad* maakt prints voor nascholing overbodig; de praktijk van Frank Bosch is inmiddels dan ook bijna papiervrij. Patiënten krijgen de uitslagen van bloed- of ander onderzoek via e-mail. 'Een telefonisch spreekuur is niet meer nodig, iedereen kiest ervoor om zijn uitslagen per e-mail te ontvangen. Ik heb veel chronisch zieke patiënten en na twee keer een uitslag te hebben gekregen, snappen ze wat de klinisch-chemische parameters inhouden.'

Bosch stuurt veelal een link mee van een website met normaalwaarden voor biochemisch onderzoek (u vindt deze link onder de digitale versie van dit artikel op www.medischcontact.nl). Mensen kunnen hun bloedsuitslagen ook

vergelijken met eerdere metingen. Ook CT-scans van de buik worden gemaild. In plaats van een week, laten de resultaten maar een dag op zich wachten. 'De patiënten vinden het fantastisch', aldus de internist.

Bosch ziet veel dialysepatiënten. Nierpatiënten hebben veel behoefte aan informatie via e-mail; ook patiënten die nog in de fase van predialyse verkeren en getransplanteerde patiënten vinden het handig. Maar niet alle informatie kan via e-mail. Bosch: 'De diagnose kanker ga ik niet via e-mail vermelden. Ik schat eerst in of e-mail geschikt is, voor ik het aan de patiënt aanbied.'

Door het e-mailcontact is de drempel tussen arts en patiënten lager geworden. Een internist weet soms niet wanneer zijn poliklinische patiënt acuut is opgenomen in het ziekenhuis bij een andere specialist. Door de verlaagde drempel mailt de patiënt of diens partner Bosch vaak even bij een acute opname of bij een ander probleem. Bosch: 'Dan loop ik er even langs om te kijken hoe het gaat. Het

'De voorlezer van The Lancet heeft een prachtige stem, daar luister ik graag naar', aldus Bosch.

nadeel van dit intensievere contact is wel dat je altijd aan het werk bent.'

VOLSTREKT ONBETROUWBAAR

De informatie via e-mail kan in theorie door buitenstaanders worden gelezen, als zij de beveiliging kraken. Bosch vindt er geen doekjes om: 'Internet is niet betrouwbaar, het is belangrijk om dat te beseffen. Er is altijd een risico dat jouw informatie de hele wereld over gaat.'

Hij liet zelf zien dat het kon, want hij was de eerste die een illegale verbinding met de labgegevens in het ziekenhuis maakte. Vanwege de onveiligheid van internet geeft hij patiënten een brief mee. Hierin staat duidelijk dat de veiligheid van internet niet gewaarborgd is. De tekst van de brief is beoordeeld door de jurist van Ziekenhuis Rijnstate en de KNMG. De patiënten sturen hem vervolgens een mail met het verzoek te gaan mailen en het mailcontact gaat van start. Ze zijn daarmee in ieder geval op de hoogte van de onbetrouwbaarheid. Met het e-mailcontact is Bosch in zekere zin een dief van zijn eigen portemonnee, want hij kan de e-mailconsulten niet declareren. 'Het is peanuts. Er komen toch voldoende nieuwe patiënten', aldus Bosch.

HELE GEZIN ACHTER DE COMPUTER

Bosch is niet bang voor de onveiligheid van internet. Dat blijkt wel uit het feit dat hij de Google-reader gewoon via internet gebruikt; dus geen programma dat achter een firewall of op een harde schijf staat. En ook zijn niet-openbare persoonlijke dagboek staat in een webbased toepassing: Google docs, een van de nieuwe mogelijkheden van Google. Het lijkt op het tekstverwerkingsprogramma Word, maar staat in Google. Bosch: 'Met

Google docs kan ik overal mijn tekstbestanden inkijken. Thuis en op het werk. Ook presentaties in powerpoint-achtige opmaak kan ik zo overall inzien.' Bosch is niet bang dat zijn persoonlijke dagboek wordt gekraakt. 'Google heeft een naam hoog te houden.'

Naast zijn werk als internist is Bosch hoofd van het Leerhuis, de organisatie waarbinnen aiOS in Ziekenhuis Rijnstate in Arnhem worden opgeleid. De jonge computergeneratie van studenten en aiOS hebben niet per definitie meer verstand van computers, merkt Bosch. 'Ze leren wel sneller. Wat mijn zoon kan in

De podcast komt binnen via de RSS-feeds

het internet spel *World of Warcraft* zou ik niet kunnen; dat gaat enorm snel. Maar hij heeft niet leren omgaan met bijvoorbeeld het oude besturingssysteem MS DOS en roept mij nog steeds als hij netwerk- of softwareproblemen heeft.'

Ondanks zijn passie voor nieuwe internetontwikkelingen ziet Bosch er ook de betrekkelijkheid van in. 'Internet is tijdelijk. Over een aantal jaren is er weer iets nieuws en dan wordt internet weer minder belangrijk.'

Tot die tijd zit Bosch vrijwel altijd online. Patiënten mailt hij 's avonds en op vakantie gaat de *smartphone* mee. Vrouw en kinderen hebben er weinig last van, volgens de internist. 'We zitten allemaal te veel achter de computer.' ■

VELDWERK

Man achter het loket

Klassieke conferentie van Wim Sonneveld. Man vraagt op een postkantoor de lokettist

om postzegels. Die houdt hem vervolgens eindeloos aan het lijntje met gezeur over andere keuzen en producten. Dan komt de aap uit de mouw: de postzegelkoper is kapper en de lokettist wilde onlangs bij die kapper alleen maar worden geknipt, maar werd doorgezaagd over wassen, watergolven, enzovoort.

Hieraan moest ik denken toen ik hoorde hoe onbeschoft vriendin M. onlangs was bejegend in een ziekenhuis. Zij had in Canada haar enkel gebroken en was in gips voortijdig teruggekeerd. Na thuiskomst ging zij voor controle en een foto naar het ziekenhuis. Na de foto werd ze 2,5 uur aan haar lot overgelaten. Toen kwam de specialist binnen, gaf haar geen hand, maakte geen excuses en keek naar de foto. Terwijl hij een gevulde koek naar binnenpropte zie hij: 'Tsjja, da's een breuk'. Einde consult.

Misschien had de man een drukke dag gehad, misschien bedroog zijn vrouw hem met de tennisleraar. Maar dat geeft hem niet het recht M. zo te behandelen. Mijn eerste reactie is dan ook: dag man achter het loket. Laat hem 2,5 uur wachten, liefst in z'n blote kont en daarna 20 coassistenten het rectaal toucher op hem oefenen.

Het is ook onze verantwoordelijkheid om elkaar op ongewenst en onprofessioneel gedrag aan te spreken. Dat doen we te weinig. En dus blijven dit soort figuren zo hun werk doen. Ben Crul stelde voor uw volgende patiënt te benaderen als uw eigen vader. Ik vraag u wat u zou doen als uw vader zo'n dokter aan z'n bed krijgt. ■

Paul Brand

de kinderarts

RSS-FEED VAN MEDISCH CONTACT

Medisch Contact maakt gebruik van RSS-feeds. Elke dag ontvangt u in uw reader nieuwsberichten van Medisch Contact: <http://medischcontact.artsenmet.nl/rss/>

Op www.medischcontact.nl staat stap voor stap uitgelegd hoe u zelf RSS-feeds kunt ontvangen, welke RSS-reader handig is en waar de RSS-knoppen van de grote internationale bladen en PubMed zitten. U vindt er de meest gestelde vragen over RSS en kunt online vragen stellen. Ook vindt u er een filmpje van de joggende dokter Bosch.